

2883

ک. ۵۰۰

۲۱۶

کتاب

سیدنا محمد
صلى الله عليه وآله وسلم

www.ketab.ir

سرشناسه: رحیمی، عباس، ۱۳۲۶
عنوان و نام پدیدآور: چراغ راه: بندهای هدایت‌گر رسول خدا صل الله علیه و اله و سلم به
حضرت علی علیه السلام و ابازر و ابن مسعود رحمه الله / عباس رحیمی.

مشخصات نشر: قم: بهار دل‌ها، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری: ۲۱۶ص:، ۵/۲۱×۱۴/۵س م
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۲-۰۷۴-۲

ویراسته: فهرست نویسی: فیبا
یادداشت چاپ قبلی: بهار دل‌ها، ۱۳۹۵ (۱۵۲ص.)
یادداشت کتابنامه به صورت زیرنویس.

موضوع: محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق. اخلاق احادیث
موضوع: محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق احادیث - اخلاق اسلامی
رده بندی کنگره: ۲۱۳۹۰ج ۳۴/۴۹۰/۴۹۰ BP۲۴
رده بندی شابک: ۲۹۷/۹۲
شماره کتابشناسی ملی: ۸۳۰۹۰۱۱

چراغ راه

مؤلف: عباس رحیمی

ناشر: بهار دل‌ها

صفحه آرا: حسین نرگسی

چاپ: البرز

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۲-۰۷۴-۲

www.baharnashr.ir

۰۹۱۲۷۵۳۲۰۴۱

۰۹۱۲۷۵۹۵۲۸۸

چراغِ راہ

پندھلے ہدایت گر

رسول خدا ﷺ

بہ حضرت علیؑ، اباذر و ابن مسعودؓ

عباس رحیمی

بِسْمِ اللَّهِ

جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای شیخ عباس رحیمی از حضرات ائمه جمعه محترم

داز نظر تعهد کامل انقلابی و مخصوصاً علم و دانش روز و قدرت قلمی دارای

امتیاز محترم است و در این رابطه توفیق تصنیف چندین کتاب

الحمد لله تعالی بدست آورده است و فقہ را به

تقریظ آیت الله العظمی نوری همدانی رحمته الله علیه

بِسْمِ اللَّهِ

جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای شیخ عباس رحیمی از حضرات

ائمه جمعه محترم و از نظر تعهد کامل انقلابی و مخصوصاً علم و دانش

روز و قدرت قلمی دارای امتیاز مخصوصی است و در این رابطه توفیق

تصنیف چندین کتاب را الحمد لله تعالی بدست آورده است.

و فقہ الله تعالی

حسین نوری همدانی

فهرست

مقدمه ۱۷

بخش اول: نصایح امیر اکرم علیه السلام، به علی علیه السلام

۲۷	حفظ آبرو.....	۲۵	همواره در خیر و نیکی.....
۲۷	شراب خواری.....	۲۵	فرو بردن خشم.....
۲۸	حاکم حکومت طلب.....	۲۶	وصیت.....
۲۸	دوست بی خیر.....	۲۶	پرهیز از ظلم.....
۲۹	خصلت های مؤمن.....	۲۶	بدزبانی.....
۲۹	دعاهای مستجاب.....	۲۶	شرارت.....
۳۰	خود را سرزنش کنید.....	۲۶	دین فروشی.....
۳۰	دشنام.....	۲۷	عذر پذیری.....
۳۰	عمل نیکو.....	۲۷	دروغ مصلحت آمیز.....

۴۰	در معرض جنون.....	۳۱	شوخی.....
۴۰	دروغ مشروع.....	۳۱	بداخلاقی.....
۴۱	مسلمات ایمان.....	۳۱	کفران.....
۴۱	رازهای موفقیت.....	۳۲	کم‌مبری.....
۴۱	شادی مؤمن.....	۳۲	آداب غذا خوردن.....
۴۱	سه خصلت بد.....	۳۲	سزای سخن‌چین.....
۴۲	نشانه‌های شقاوت.....	۳۳	مسلمان‌های کافر.....
۴۲	دوازده خصلت.....	۳۴	ولیمه.....
۴۳	حدّ یتیمی.....	۳۴	سفر کردن.....
۴۳	سفر برای این کارها.....	۳۴	اخلاق جوانمردی.....
۴۳	نشانه‌ها.....	۳۵	استفاده از فرصت‌ها.....
۴۴	عوامل فراموشی.....	۳۵	این کارها خوب نیست.....
۴۵	رفاه زندگی.....	۳۷	فخر فروشی.....
۴۵	تواضع.....	۳۷	خوف از خدا.....
۴۵	نفرین شدگان.....	۳۷	قبول نشدن نماز.....
۴۵	مؤمن کیست؟.....	۳۸	خانه بهشتی.....
۴۶	توئی و تبرّی.....	۳۸	عمل به دستورهای الهی.....
۴۶	ورود زنان به گناه.....	۳۸	سه تکلیف سخت.....
۴۶	معیار ارزش‌ها.....	۳۹	بی‌انصافی در برابر انصاف.....
۴۷	درآمدهای حرام.....	۳۹	حقیقت ایمان.....
۴۷	علم زیانبار.....	۴۰	نفرین شدگان.....

- ایمان مردم آخرالزمان ۵۴
- عوامل سیاهی دل ۵۵
- لباس نمازگزار ۵۵
- بعضی از احکام خوردنی ها ۵۵
- قطع درخت ۵۶
- بعضی احکام ۵۶
- دل غافل ۵۶
- ارزش عالم ۵۷
- روزه مستحبی ۵۷
- روزه های حرام ۵۷
- آثار بد زنا ۵۸
- رباخواری ۵۸
- ترک نکات ۵۸
- ترک نماز ۵۹
- ترک حج ۵۹
- صدقه ۵۹
- صله رحم ۶۰
- آغاز غذا با نمک ۶۰
- شفاعت ۶۰
- کمک به خویشان ۶۰
- ارزش حنا ۶۰
- در حق مرده چه می گویند؟ ۴۷
- مؤمن در دنیا ۴۷
- مرگ ناگهانی ۴۸
- دنیا در خدمت دین ۴۸
- بی ارزشی دنیا ۴۸
- حسرت نداشتن دنیا ۴۸
- قضای الهی ۴۹
- بیماری مؤمن ۴۹
- قبول هدیه ۴۹
- آنچه از زنان برداشته شده ۴۹
- ارزش حیا ۵۰
- شومی ۵۰
- بار سنگین گناه ۵۱
- دروغ بستن به پیامبر ﷺ ۵۱
- زیاد شدن حافظه ۵۱
- خواص مسواک زدن ۵۱
- انواع خوابیدن ۵۲
- نسل پیامبر ﷺ ۵۲
- آنچه کمر را می شکند ۵۲
- یادگارهایی از عبدالمطلب ۵۳
- دین ابراهیم علیه السلام ۵۴

- ۶۷ حق یتیم
- ۶۸ جد پیامبر ﷺ
- ۶۸ عقل
- ۶۸ عقل مطیع خدا
- ۶۹ اندیشه کردن
- ۶۹ آفت‌ها
- ۶۹ هر کاری در جای خود
- ۷۰ ثواب صلوات
- ۷۰ این غذاها را نخور
- ۷۰ درخواست از نوکیسه
- ۷۰ آدم‌های سرکش
- ۷۱ انگشت عقیق
- ۷۱ انتخاب خدا
- ۷۱ فضائل علی علیه السلام
- ۷۲ هدایای خدا
- ۷۳ ثواب بیماری
- ۷۳ زشتی سؤال
- ۷۴ سرنوشت اباذر
- ۶۱ خوبی‌ها
- ۶۲ اعضای حرام
- ۶۲ عدم سختگیری در چهار چیز
- ۶۲ سمیه‌ترین مردم به پیامبر ﷺ
- ۶۳ امنیت کشتی
- ۶۳ پیشگیری از دزدی
- ۶۴ پیشگیری از خرابی
- ۶۴ رفع غصه
- ۶۴ آتش سوزی
- ۶۵ ترس از درندگان
- ۶۵ رام شدن حیوان‌ها
- ۶۵ جلوگیری از سحر و جادو
- ۶۵ شفای بیماری‌ها
- ۶۶ حقوق فرزند
- ۶۶ نشانه‌های بیماری و سواس
- ۶۶ عقوق
- ۶۷ کمترین عقوق
- ۶۷ آبروی مؤمن

بخش دوم: نصایح پیامبر اکرم ﷺ، به اباذر

- ۷۸ استفاده از فرصت
- ۷۸ معرفت خدا
- ۷۸ پندهایی که جامع تمام
- ۷۸ ایمان به رسول خدا ﷺ

۸۵	گفتار و کردار	۷۹	نقش اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۸۵	اثر گناه	۷۹	کشتی نوح
۸۶	زبان را نگهدار	۷۹	روز سعادت دنیا و آخرت
۸۶	نتیجه شب زنده داری	۷۹	دو نعمت با ارزش
۸۶	نور چشم مؤمن	۸۰	پنج گوهر کمیاب
۸۷	اثر نماز مستحب	۸۰	امروزت را دریاب
۸۷	در حال نماز	۸۰	فردایی که نخواهد آمد
۸۷	برکات نماز	۸۱	مردن را نزدیک بین
۸۸	اصحاب مسجد	۸۱	فرار سیدن مرگ
۸۸	نقش زبان	۸۱	بخل بر عمر
۸۸	عمل نیکوتر	۸۲	حوادث ناگوار
۸۹	غصه‌های مؤمنان	۸۲	عالم بی عمل
۹۰	غصه مؤمن	۸۲	فتوای بدون عمل
۹۰	علم مفید	۸۳	دانشمندان دوزخی
۹۰	قساوت دل	۸۳	توبه در مقام شکر
۹۱	اثر خوف از خدا	۸۳	مرگ ناگهانی
۹۱	عفو خداوند	۸۴	روزی مقدر
۹۱	بی توجهی به گناه	۸۴	اهل تقوا
۹۲	توبه	۸۴	مؤمن و گناه
۹۲	آدم زیرک	۸۵	گناه کوچک
۹۲	وقتی امانت می‌رود	۸۵	اضطراب مؤمن

- فرشتگان تسبیح‌گوی ۹۹
- عذاب هولناک ۹۹
- زنان بهشتی ۱۰۰
- وقت خاموشی ۱۰۰
- تفکر و خشوع ۱۰۱
- وای به وقتی که بگنجد نمک .. ۱۰۱
- نماز با تفکر ۱۰۱
- حق تلخ است ۱۰۱
- انسان کامل ۱۰۲
- حقیقت ایمان ۱۰۲
- حسابگر خودت باش ۱۰۲
- حیا کن ۱۰۳
- شرایط بهشت ۱۰۳
- دعا و عمل ۱۰۴
- دعای بدون عمل ۱۰۴
- اثر اصلاح ۱۰۴
- مباهات خداوند ۱۰۴
- شهادت زمین ۱۰۵
- مباهات زمین ۱۰۶
- اثر شرک ۱۰۶
- گریه زمین ۱۰۷
- بی‌ارزشی دنیا ۹۲
- دنیاایی که نفرین شده ۹۳
- خانه بازگشت ۹۳
- پیامبر ﷺ و دنیا ۹۳
- هدیه الهی ۹۴
- اثر : هد ۹۴
- زاهدترین مردم ۹۴
- ارزش‌های الهی ۹۵
- اوج فروتنی ۹۵
- سبقت بر بهشت ۹۶
- حساب مال دنیا ۹۶
- روزی به اندازه کفایت ۹۷
- زاهد و راغب ۹۷
- کشت آخرت ۹۷
- ارزش‌گریه در پیشگاه خداوند ۹۷
- زیرک‌ترین مردم ۹۸
- نور خدا ۹۸
- دوری از ریا ۹۸
- نیت خوب ۹۹
- چقدر برای خدا ارزش قائل هستی ۹۹

۱۱۲.....	عبادت در مسجد	۱۰۷.....	ارزش اذان و اقامه
۱۱۳.....	عمل و تقوا	۱۰۷.....	اقامه برای نماز
۱۱۳.....	انسان با تقوا	۱۰۷.....	جوان با تقوا
۱۱۳.....	کسب نامشروع	۱۰۸.....	باد خدا از میان غافلان
۱۱۴.....	گرامی ترین مردم	۱۰۸.....	بار خوب
۱۱۴.....	یاد خدا و تقوا	۱۰۸.....	همنشین حریب
۱۱۴.....	دوری از غذای شبه‌ناک	۱۰۸.....	به خاطر خدا
۱۱۴.....	اطاعت خدا یاد اوست	۱۰۹.....	مراقب باش
۱۱۵.....	اساس دین	۱۰۹.....	گزیده گویی
۱۱۵.....	پارسایی	۱۰۹.....	هر چه شنیدی مگوی
۱۱۵.....	برتری علم	۱۰۹.....	زبان‌ت را زندان کن
۱۱۵.....	دوستان خدا	۱۰۹.....	احترام به خدا
۱۱۵.....	زبانکاران	۱۱۰.....	حفظ زبان
۱۱۶.....	اثر تکل	۱۱۰.....	این‌گونه نباش
۱۱۶.....	گشایش بر اثر تورا	۱۱۰.....	اخلاق بد
۱۱۷.....	مقدم داشتن رضای خدا	۱۱۰.....	سخن خوب
۱۱۷.....	روزی بر تومی رسد	۱۱۰.....	اجابت اذان
۱۱۷.....	کلمات سودمند	۱۱۱.....	نشستن در مسجد
۱۱۸.....	بی‌نیاز شو	۱۱۱.....	در انتظار نماز
۱۱۹.....	سکوتی که عبادت است	۱۱۲.....	وضو در هوای سرد
۱۱۹.....	اموال یادل‌ها	۱۱۲.....	محبوب‌ترین بندگان

۱۲۳.....	نفاق.....	۱۱۹.....	مرکز تقوا.....
۱۲۳.....	مجلس امانت.....	۱۲۰.....	ویژگی های مؤمن.....
۱۲۴.....	عرضه اعمال.....	۱۲۰.....	نیت خیر.....
۱۲۴.....	قهر کردن.....	۱۲۰.....	درازه گناه.....
۱۲۵.....	برتری جویی.....	۱۲۰.....	دست‌انویز زبان.....
۱۲۵.....	تکبر.....	۱۲۱.....	سقوط به دروغ.....
۱۲۶.....	مساوات.....	۱۲۱.....	دروغ برای خندانیدن.....
۱۲۶.....	بدترین مردم.....	۱۲۱.....	ارزش سکوت.....
۱۲۷.....	تواضع برای خدا.....	۱۲۲.....	گناه غیبت.....
۱۲۸.....	نفرین شدگان.....	۱۲۲.....	زشتی دشنام.....
۱۲۸.....	انسان‌های بهشتی.....	۱۲۲.....	جلوگیری از غیبت.....
		۱۲۳.....	سخن چینی.....

بخش سوم: نصایح پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به ارباب سعادت

۱۳۶.....	نادان‌ترین مردم.....	۱۳۱.....	شکوه از گرسنگی.....
۱۳۸.....	اشتیاق بهشت.....	۱۳۲.....	درمان همه دردها.....
۱۳۹.....	آرایش دنیا.....	۱۳۳.....	اهل صبر.....
۱۳۹.....	مقام‌های معنوی.....	۱۳۴.....	نشانه‌های اهل صبر.....
۱۴۰.....	زندگی زاهدانه.....	۱۳۴.....	رستگاران.....
۱۴۱.....	تحقیر دنیا.....	۱۳۵.....	دل‌های نورانی.....
۱۴۳.....	خوف خدا.....	۱۳۶.....	نورانیت قلب.....
۱۴۳.....	زهد در دنیا.....	۱۳۶.....	احسن عمل.....

- ۱۶۱ از خشم پرهیز
 ۱۶۱ آرزوهای کوتاه
 ۱۶۲ به دنیا دل میند
 ۱۶۲ حلال شمردن حرام‌ها
 ۱۶۳ یک درهم ربا
 ۱۶۴ دوری از یاد خدا
 ۱۶۵ تمسخر دینداران
 ۱۶۵ مستی گناه
 ۱۶۶ دنیای نفرین شده
 ۱۶۶ اخلاص
 ۱۶۷ دنیا را رها کن
 ۱۶۷ دنیا فریب ندهد
 ۱۶۸ ربا کار نباش
 ۱۶۸ فریب مخور
 ۱۶۹ همه پشیمان اند
 ۱۶۹ به تأخیر نینداز
 ۱۷۰ بنای کار بد
 ۱۷۰ دنیای زودگذر
 ۱۷۱ عبرت
 ۱۷۱ ترک گناه
 ۱۷۲ شیطان
 ۱۴۴ آخرالزمان
 ۱۴۵ دنیا چه سود؟
 ۱۴۷ اشار فتنه گر
 ۱۴۸ غربت اسلام
 ۱۴۹ مردم آخرالزمان
 ۱۵۰ سختی دینداری
 ۱۵۱ بعضی عالمان روزگار
 ۱۵۳ قطع رابطه با آنان
 ۱۵۴ کسب دنیا
 ۱۵۵ آموزش قرآن برای دنیا
 ۱۵۵ علم بدون عمل
 ۱۵۶ همنشینی با خوبان
 ۱۵۶ معروف منکر جلوه می‌کند
 ۱۵۷ فخر فروشی
 ۱۵۷ خوف خدا
 ۱۵۸ امور مفید
 ۱۵۸ به خاطر خانواده‌ات
 ۱۵۹ دنیادوستی
 ۱۵۹ مغرور نشو
 ۱۶۰ ادب تلاوت
 ۱۶۰ گناه را کوچک مشمار

۱۸۲	صفات مؤمن	۱۷۳	دوری از حرام
۱۸۴	علاقه به خانواده	۱۷۴	به حرام نزدیک نشو
۱۸۵	عمل به معروف	۱۷۴	خیانت نکن
۱۸۵	حفظ زبان	۱۷۵	سخن بدون علم
۱۸۶	باطن	۱۷۶	غم روزی را نخور
۱۸۶	روز رسوایی	۱۷۷	تجارت آخرت
۱۸۷	خوف در پنهان	۱۷۷	حفظ زبان
۱۸۷	خیرخواه مردم باش	۱۷۸	تجارت آخرت
۱۸۸	درون و برون	۱۷۸	توحید حقیقی
۱۸۸	فرق نگذار	۱۷۹	خویان
۱۸۹	عقل و خرد	۱۸۰	دوری از شرک
۱۸۹	این گونه باش	۱۸۰	انسان های شایسته
		۱۸۱	یاد خدا

ملحقات

۱۹۷	۶. ویژگی خلفای نبی	۱۹۱	کمیل و روایت حدیث
۱۹۹	۷. گمنام زندگی کن	۱۹۲	چند حدیث به روایت کمیل
۱۹۹	۸. آداب هر روز برای سلامت	۱۹۲	۱. ارزش برادر دینی
۲۰۰	۹. دست پرورده خداوند	۱۹۲	۲. ارکان اسلام
۲۰۰	۱۰. علی <small>علیه السلام</small> مفتاح علوم	۱۹۳	۳. حقیقت استغفار و توبه
	۱۱. امامان <small>علیهم السلام</small> از شجره طیبه	۱۹۵	۴. خشنود ساختن مؤمن
۲۰۰	نبوت	۱۹۶	۵. مزایای علم بر مال

۳۱. شرط برادری ۲۰۷
۳۲. حفظ اسرار آل محمد عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ۲۰۷
۳۳. افشای راز توبه ندارد ۲۰۸
۳۴. درمان سختی ها ۲۰۸
۳۵. ایمان مستقر و عاریتی ۲۰۸
۳۶. عدم جواز ترک واجب ۲۰۹
۳۷. ارزش ولایت ۲۰۹
۳۸. گناهان فزون بر حسنات ۲۰۹
۳۹. شکر خدا در همه حال ۲۱۰
۴۰. مراقب باش این گونه نباشی ۲۱۰
۴۱. شرایط نماز ۲۱۰
۴۲. غذای روح ۲۱۱
۴۳. اهمیت امانت ۲۱۱
۴۴. شرط جهاد ۲۱۲
۴۵. ضرورت وجود پیامبر ۲۱۲
۴۶. متولیان زمین ۲۱۳
۴۷. حق فقط همراه با نیت و ۲۱۳
- امامت ۲۱۳
۴۸. ارزش های اخلاقی ۲۱۳
۴۹. اخلاق کریمه پیامبر عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ۲۱۴
۵۰. دنیای زوال پذیر ۲۱۴
۱۲. حق فقط نزد اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ۲۰۱
۱۳. هر کاری نیاز به معرفت دارد ۲۰۱
۱۴. بودن نام خدا بر سر سفره ۲۰۱
۱۵. ثواب اطعام دیگران ۲۰۱
۱۶. آداب غذا خوردن ۲۰۲
۱۷. حمد خدا پس از صرف غذا ۲۰۲
۱۸. اندازه غذا خوردن ۲۰۲
۱۹. برکت در چیست ۲۰۲
۲۰. رعایت حق خویشاوندی ۲۰۳
۲۱. ارزش صدقه ۲۰۳
۲۲. زیور مؤمنان ۲۰۴
۲۳. مدارا با مردم ۲۰۴
۲۴. در هر شرایطی حق را بگو ۲۰۴
۲۵. دوری از ستمگران ۲۰۵
۲۶. عفت و صبر و حلم ۲۰۵
۲۷. کتمان نیازمندی ۲۰۶
۲۸. شرایط برادر دینی ۲۰۶
۲۹. مؤمن آینه مؤمن ۲۰۶
۳۰. ارزش برادر دینی ۲۰۷

۵۳. نظم در وقت و کارها. ۲۱۵

۵۱. رضای خدا هدف آخرت. ۲۱۵

۵۲. بهشت یا جهنم. ۲۱۵

www.ketab.ir

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مقدمه

خدای را سپاس که خمیر مایه دلمان را با ایمان به خودش و انبیای عظام و اوصیای کرام و صحبت خاندان نبوت و رسالت محمد و آل او علیهم السلام نورانیت بخشید و با مواعظ روح بخش آنان آینه دل ما را جلاد داد و ما را با معارف گران سنگ آنان آشنا گردانید.

مواعظ و سخنان پیامبر و اهل بیت علیهم السلام سرمایه ای گران قدر است که راه زندگی دو جهان را برای بشر هموار ساخته و تمام نیازهای دنیایی و اخروی آنان را برطرف کرده است و افسوس که نه تنها مسلمانان بلکه همه انسانها از این سرمایه عظیم محروم مانده اند و ظلم بزرگ این است که اهل قلم این راهکارها را برای مردم و حداقل مسلمانان کمتر بیان کرده اند. اگر به حدیث تقلین عمل شده بود، این همه مظلومیت در ابعاد مختلف وجود نداشت. وقتی بیش از یک قرن نقل حدیث ممنوع می شود و یک نسل از این احادیث

نورانی محروم می‌شوند، عمق فاجعه بیشتر روشن می‌شود، البته با همه محدودیت‌ها که برای نقل حدیث به وجود آوردند، سخنان ناب و سنت نبوی، از طریق اهل بیت علیهم‌السلام دست‌نخورده و بدون تحریف برای نسل‌های بعد حفظ و بیان شده است؛ اما بیشتر مردم از همین‌ها نیز محروم‌اند، نه چندان چراغ کتب حدیث می‌روند و نه اهل بیان آنها را به‌طور شایسته بیان می‌کنند. در صورتی که اگر مردم و جوانان علاقه‌مند، روح سخنان اهل بیت علیهم‌السلام و پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم را درک کنند، از جان و دل می‌پذیرند و روح خود را با آن صیقل می‌دهند چنانچه در حدیث آمده است: قلب آدمی همچون مس زنگ می‌زند و صیقل آن [به‌وسیله] احادیث ما است.^۱

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: «إِنَّ هَدْيَنَا خَيْرٌ الْقُلُوبِ»؛^۲ احادیث ما دل‌ها را زنده می‌دارد.»

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: «الامامُ الرضا عليه‌السلام: رَجِمَ اللَّهُ عَبْدًا أَحْيَا أَمْرَنَا» [قال الراوي]: فَقُلْتُ لَهُ: «فَكَيْفَ يُحْيِي أَمْرَكُمْ؟» قَالَ: «يَتَعَلَّمُ عُلُومَنَا وَيَسْلُمُهَا النَّاسَ، فَإِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا»^۳ خدا بیامرز دهنده‌ای را که امر ما را زنده کند! گفتم: چگونه امر شما را زنده کند؟ فرمود: دانش‌های ما را فراگیرد و به مردم بیاموزد. اگر مردم زیبایی‌های سخنان ما را می‌دانستند، از ما پیروی می‌کردند.»

«و امام باقر علیه‌السلام فرمودند: «لَحَدِيثٌ وَاحِدٌ تَأْخُذُهُ عَنْ صَادِقٍ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا

۱. کافی، ج ۱، ص ۴۱.

۲. بحار الانوار، ج ۲، ص ۱۴۱.

۳. میزان الحکمه، ج ۸، ص ۱۳۷۹۷.

فیها؛^۱ یک حدیث که از فردی راستگو فراگیری، برای تو بهتر از تمام دنیاست!»

همچنین فرمودند: «وَاللَّهِ لَحَدِيثُ تَصِيْبِهِ مِنْ صَادِقٍ فِي حَلَالٍ وَحَرَامٍ، خَيْرٌ لَكَ مِمَّا طَلَعَتْ لِيَهِيَ الشَّمْسُ حَتَّى تَغْرُبَ»؛^۲ به خدا سوگند! اگر یک حدیث درباره حلال و حرام از فردی راستگو بیاموزی، برای تو بهتر است از آنچه خورشید بر آن طلوع و غروب می‌کند.»

اینجانب به تکرار در یافتن هر جا سخنان پیامبر و آتش مطرح شود آن قدر مردم تشنه اند و تأثیر می‌گذارد که آثارش پس از ده‌ها سال باقی می‌ماند. نزدیک به چند سال حقیر در مسجد و هنگام نماز مغرب و عشا، سخنان پیامبر اکرم ﷺ را به علی رضی الله عنه، ابان و ابن مسعود یا دیگران بیان می‌کردم و آثار و برکاتش را دیدم تا جایی که معمولاً مسجد ظرفیتش پر می‌شد و جا برای دیگران نبود.

بسیار افسوس می‌خوردم که بعضی طلاب بزرگوار و روحانیون گران قدر و امامان جماعات که افسران جنگ نرم هستند، از این سرمایه‌ها غافل‌اند و این سخنان نورانی (كَلَامُكُمْ نُورٌ) را برای مردم، هر چند به استصواب بیان نمی‌کنند و مردم از این راهنمایی‌های ارزنده بی‌خبر هستند. حقیر با اینکه در تمام عمرم و تمام سخنرانی‌ها و حتی کتاب‌هایم از نورانیت ثقلین بهره برده و برای مردم در حد و وسع خود بیان کرده‌ام، باز هم از پیشگاه مقدسشان عذرخواهی می‌کنم که نکند کوتاهی انجام شده باشد!

۱. الأملی للمفید، ۱۰/۴۲؛ میزان الحکمه، ج ۲، ص ۵۱۷.

۲. المحاسن، ۷۵۶/۳۵۶/۱؛ میزان الحکمه، ج ۲ ص ۵۱۷.

احادیث رسول خدا ﷺ، بخش عظیمی از این سرمایه را تشکیل می‌دهد که یک بخش، از نصایح پیامبر ﷺ، به دو شاگرد ممتاز مکتبش یعنی علی رضی الله عنه (شاگرد اول) و اباذر (شاگرد دوم) و نیز عبدالله بن مسعود است. سال‌ها می‌توان از آنها بهره جست و تمام خیر دنیا و آخرت و چراغ راه دو جهان و الگوی زندگی مسلمانان در آن ترسیم شده است؛ از این رو بر آن شدم که این سه بخش از سخنان ایشان را با ترجمه روان و بدون شرح، در اختیار عموم تشنگان قرار دهم. لیکن جامعه هدف ما در این کار بیشتر کسانی‌اند که مستمع دارند، مسجد دارند، کلاس دارند و هر روز با جمعی چهره‌به‌چهره روبه‌رو می‌شوند و متناسب با ظرفیت مستمع، جوان باشند یا مسن، باسواد باشند یا بی‌سواد، دانشگاهی یا حوزوی یا مردم عادی، محصل، نظامی، بازاری یا هر صنف دیگر با ذوق و سلیقه مطالب مناسب را انتخاب و بدون طول و تفصیل ظرف چند دقیقه در اختیار تشنگان قرار دهند.

ائمه محترم جماعات می‌توانند هر روز بخش از آن را برای مردم بیان کنند. معلمان دینی و حتی معلمان سایر رشته‌ها، به‌ویژه معاونان پرورشی، اساتید بزرگوار دانشگاه‌ها، روحانیون شاغل در عقیدتی و سیاسی‌ها و هر کس که به‌گونه‌ای با مردم در تماس است، می‌توانند از آن بهره‌مند شوند و دل‌های مردم، به‌ویژه جوانان را در این شرایط که تهاجم و شیخون فرهنگی بی‌رحمانه دشمنان برای نابودی اعتقادات، اخلاق و مسائل فرهنگی کمر بسته‌اند، نورانیت بخشند.

من از ناشر محترم که زحمت نشر کتاب را کشیدند و با قیمت مناسب در اختیار علاقه‌مندان قرار دادند سپاسگزارم.

کتاب در سه بخش تنظیم شده است:

بخش اول: نصایح پیامبر اکرم ﷺ، به علی ؑ (۱۴۸ پند)

بخش دوم: نصایح پیامبر اکرم ﷺ، به اباذر ؑ (۱۶۰ پند)

بخش سوم: نصایح پیامبر اکرم ﷺ، به ابن مسعود ؓ (۸۸ پند)

مجموع سخنان سه بخش ۳۹۶ سخن است و سعی شده احادیث موضوع بندی و شماره گذاری شود که راه بهره گیری را روان تر کرده باشد، گرچه شماره گذاری ها نسبی است و ممکن است با برداشت های دیگر یکی دو تا کم یا زیاد شود که زیاد تأثیرگذار نیست؛ معیار در شماره گذاری جمله ها یا علی، یا اباذر و ابن مسعود است. از همه آنان که بهره می جویند ملتمس دعا هستم.

عباس رحیمی

استاد حوزه و دانشگاه